

Het Duitse systeem

Zelden is in de geschiedenis van het nationaal-socialistische Duitsland een toespraak gehouden welke zo tekenend was voor het politiek fanatisme waaraan miljoenen weerloze mensen opgeofferd zijn, als die welke door Heinrich Himmler, de *Reichsführer-SS*, uitgesproken werd te Posen op 4 oktober 1943. Hij deed dat in een strikt geheime samenkomst en tot zijn toehoorders behoorden slechts diegenen die in de door hem geleide *SS* de hoogste rangen bereikt hadden waarin zij, op zijn voorstel, door Hitler benoemd waren: de *SS-Gruppenführer* en *SS-Obergruppenführer*, laat ons zeggen: de generaals van de *SS*.¹ 'Generaals' moeten wij dan losmaken van de militaire betekenis van het woord. De *SS-Gruppenführer* en *SS-Obergruppenführer* waren in de eerste plaats *politieke* vormgevers van het rijk, 'das Reich', dat Hitler en Himmler voor ogen stond. Sommigen hunner hadden de leiding van de in of bij Berlijn gevestigde 'departementen' (*SS-Hauptämter*) welke belast waren met de organisatie van werkzaamheden die Hitler aan Himmler toevertrouwd had of die Himmler uit eigen initiatief ter hand had genomen, anderen commandeerden de eenheden van de *Waffen-SS*, nog anderen oefenden in Duitsland dan wel in de bezette gebieden met betrekking tot het ganse *SS*-complex dezelfde superviserende en coördinerende functie uit als Rauter in Nederland: *Höherer SS- und Polizeiführer*.

Wij weten helaas van de bijeenkomst in Posen (hoofdstad van een in '39 door Duitsland geannexeerd deel van Polen dat de naam *Wartheland* gekregen had) minder af dan wij zouden willen: er is bijvoorbeeld geen lijst van aanwezigen bewaard gebleven; dat Rauter tot hen behoorde, staat overigens vast.² Wat wèl bewaard gebleven is, integraal zelfs, is de tekst van Himmlers

¹ Voor een overzicht van de *SS*-rangenv verwijzen wij naar Bijlage I op pag. 977.

² In het dagboek van Rauters adjudant staat onder maandag 4, dinsdag 5, woensdag 6 en donderdag 7 oktober '43 o.m. vermeld: 'Der Obergruppenführer weilt zu Besprechungen beim Reichsführer-SS in Posen und beim Hauptamt in Berlin.' (RvO, Collectie dagboeken, 17). Rauters aanwezigheid, die, zoals blijken zal, uitermate bezwarend voor hem was, was niet bekend toen hij kort na de oorlog berecht werd. Wij kenden de geciteerde passage uit het dagboek evenmin toen wij in hoofdstuk 2 van deel 7 in de paragraaf 'Wat wist men van Auschwitz en Sobibor?' o.m.